

หนี้นอกระบบ... วาระชาติ ปัญหาสังคม คุณภาพชีวิต และ เศรษฐกิจครัวเรือน

-รัฐบาลประกาศให้ “การแก้ไขหนี้นอกระบบ” เป็นวาระชาติโดยจะเปิดให้ลูกหนี้ลงทะเบียนเพื่อนำไปสู่การไกล่เกลี่ยปรับโครงสร้างและปลดภาระหนี้

-ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่าหนี้นอกระบบสะท้อนปัญหาที่ซับซ้อนทางด้านสังคมคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของภาคครัวเรือนซึ่งหากสามารถช่วยลูกหนี้ให้เข้าถึงสินเชื่อในระบบได้เพิ่มขึ้นผลได้ที่ชัดเจนที่สุดก็คือภาระดอกเบี้ยที่ลดลงของลูกหนี้

-เป้าหมายสำคัญของการแก้ปัญหานี้คือ การทำให้ลูกหนี้กลับเข้ามาอยู่ในระบบ ซึ่ง ‘มาตรการแก้ปัญหานี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน’ ของรพท. ในช่วงก่อนหน้านี้นี้ ก็มี การเตรียมหลักเกณฑ์ Risk-based Pricing สำหรับสินเชื่อไม่มีหลักประกันเพื่อช่วยดูแลกลุ่มลูกหนี้ที่ประสบปัญหา เช่น ขณะนี้ประเด็นสำคัญของแนวทางการแก้ไขปัญหานี้คือ นอกระบบของภาครัฐอยู่ที่จะกระบวนการตรวจสอบสถานะของทั้งเจ้าหนี้และลูกหนี้รวมถึงการจูงใจให้เจ้าหนี้มาร่วมแก้ปัญหาให้กับลูกหนี้

-สำหรับในระยะข้างหน้า คงต้องติดตามการแก้ปัญหานี้ สืบภาคครัวเรือนส่วนที่อยู่ในระบบ ซึ่งศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่า ยอดคงค้างหนี้ครัวเรือนอาจขยับขึ้นไปที่กรอบ 16.4-16.5 ล้านล้านบาท ณ สิ้นปี 2566 คิดเป็นสัดส่วนราว 90-91% ต่อจีดีพี

ในการแถลงข่าวแนวทางการแก้หนี้นอกระบบ (28 พ.ย. 2566) รัฐบาลได้มีการประกาศให้ ‘การแก้ไขหนี้นอกระบบ’ เป็นวาระชาติ โดยมีการประเมินว่า หนี้นอกระบบของไทย อาจมีมูลค่าไม่ต่ำกว่า 50,000 ล้านบาท

ซึ่งในการแก้หนี้นอกระบบนั้น ภาครัฐจะมีการปรับกระบวนการทำงานของหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำฐานข้อมูลกลางและระบบที่สามารถติดตามผลได้ รวมถึงจะมีการใช้โครงการสินเชื่อของสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐเข้ามาเสริมสภาพคล่องให้กับลูกหนี้ ซึ่งสาระสำคัญของแนวทางการแก้ปัญหานี้คือการเปิดเผยมอบมาล่าสุด ประกอบด้วย

1. การไกล่เกลี่ยระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ โดยภาครัฐจะเปิดช่องทางเพื่อให้ลูกหนี้สามารถขอรับความช่วยเหลือเพื่อแก้ไขหนี้สินนอกระบบ ซึ่งหน่วยงานของภาครัฐจะเข้ามาดูแลในเรื่องของสัญญากู้ยืมและการทวงถามหนี้ที่จะต้องเป็นไปตามกฎหมายและเป็นธรรมกับลูกหนี้ และจะทำหน้าที่เป็นตัวกลางในกระบวนการไกล่เกลี่ยระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ด้วย

2. การปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งจะมีการปรับระยะเวลา เงื่อนไข และกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยในส่วนของอัตราดอกเบี้ยนั้นจะต้องไม่เกิน 15% ตามพ.ร.บ. ห้ามเรียกอัตราดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2560

3. เพิ่มการเข้าถึงสินเชื่อในระบบ โดยจะมีการเดินหน้าโครงการสินเชื่อของสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ อาทิ สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชนเพื่อแก้ไขหนี้นอกระบบ สินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการอาชีพอิสระรายย่อย และสินเชื่อกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน

4. สนับสนุนให้เจ้าหนี้นอกระบบเข้ามาอยู่ในระบบ ผ่านการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัด ภายใต้การกำกับ หรือ พิกัดไฟแนนซ์

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ปัญหานี้คือระบบเป็นภาพสะท้อนของปัญหาที่ซับซ้อนทางด้านสังคม คุณภาพชีวิต และเศรษฐกิจของภาคครัวเรือน เพราะโดยทั่วไป ลูกหนี้ที่มีภาระกู้ยืมจากแหล่งเงินนอกระบบนั้น มักจะถูกลดดอกเบี้ยที่สูงกว่า 15% ที่กฎหมายกำหนดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 654 และอาจต้องเผชิญกับปัญหาความรุนแรงจากการทวงหนี้ของเจ้าหนี้

ดังนั้น หากมองจากมุมมองของลูกหนี้แล้ว การกู้ยืมนอกระบบ น่าจะเป็นทางเลือกสุดท้ายในการหมุนสภาพคล่อง หลังจากที่ถูกหนี้ได้พยายามใช้วิธีอื่นๆ มาแล้ว ทั้งการตัดลดค่าใช้จ่ายลงมาให้สอดคล้องกับรายได้ เองเงินออมออกมาใช้จ่าย การจำนำ/จำนองทรัพย์สิน การขอความช่วยเหลือจากครอบครัว/ญาติ/คนรู้จัก รวมไปถึงการกู้เงินในระบบ

เป้าหมายสำคัญของการแก้ปัญหานี้คือ การทำให้หนี้นอกระบบกลับเข้ามาอยู่ในระบบ ซึ่งเมื่อสามารถช่วยประชาชนกลุ่มที่พึ่งพาหนี้นอกระบบให้สามารถเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้เพิ่มขึ้นแล้ว ผลได้ที่ชัดเจนที่สุดที่ลูกหนี้จะได้รับ ก็น่าจะเป็น ภาระดอกเบี้ยที่ลดลงจากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ตลาดสูง ซึ่งก็จะทำให้ภาระหนี้สินโดยรวมของครัวเรือนลดลง และปลดภาระหนี้ก้อนนั้นได้เร็วขึ้น เช่น หากเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในระบบที่กู้ผ่านผู้ให้บริการไฟแนนซ์ 3.6% ต่อปีสำหรับกรณีไม่มีหลักประกัน กับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้นอกระบบที่ 10% ต่อเดือน (หรือ 120% ต่อปี) จะพบว่า ในทุกๆ การกู้เงินต้น 10,000 บาท (ระยะเวลา 1 ปี) ลูกหนี้จะประหยัดภาระดอกเบี้ยได้ถึง 3.3 เท่า หรือสามารถปรับลดภาระดอกเบี้ยลงมาได้ประมาณ 8,400 บาท

ทั้งนี้ หากย้อนกลับไปทบทวน ‘มาตรการแก้

ปัญหานี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน’ ของรพท. ที่มีการเปิดเผยออกมาก่อนหน้านี้ ก็ได้มีการเตรียมหลักเกณฑ์เพื่อดูแลและช่วยในเรื่องความสามารถในการชำระหนี้ของกลุ่มลูกหนี้ นอกระบบด้วยเช่นกัน

โดยเฉพาะหลักเกณฑ์ Risk-based Pricing (RBP) สำหรับสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน และสินเชื่อธนาคารไฟแนนซ์ที่จะเริ่มเปิดรับผู้สมัครเข้าร่วมทดสอบใน Sandbox ในช่วงไตรมาสที่ 2 ปี 2567

โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า การใช้หลักเกณฑ์ RBP สำหรับสินเชื่อทั้ง 2 ประเภท จะช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นให้กับผู้ปล่อยกู้ในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้เป็นไปตามความเสี่ยงของลูกหนี้ ซึ่งหากในอนาคตมีผู้ประกอบการที่ผ่านเกณฑ์การทดสอบออกจาก Sandbox ได้มากขึ้น ก็น่าจะช่วยให้โอกาสให้ลูกหนี้ที่ประสบปัญหาสามารถเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้เพิ่มมากขึ้น

ขณะที่ประเด็นสำคัญของแนวทางการแก้ไขปัญหานี้คือ ระบบของภาครัฐ จะอยู่ที่กระบวนการตรวจสอบและยืนยันสถานะของทั้งเจ้าหนี้และลูกหนี้ รวมถึงการจูงใจให้เจ้าหนี้มาร่วมแก้ปัญหาให้กับลูกหนี้ เพราะคงต้องยอมรับว่า สัญญากู้ยืมนอกระบบอาจมีเงื่อนไขในหลายๆ ส่วนที่ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

โดยหากการติดตามเจ้าหนี้มีความล่าช้า ก็อาจต้องมีการพิจารณาต่อว่าจะดำเนินการเพิ่มเติมอย่างไร โดยเฉพาะในประเด็นการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินเฉพาะกิจเพื่อนำไปปิดหนี้นอกระบบ แต่หากกระบวนการสามารถเดินหน้าต่อไปได้ก็จะทำให้ระดับหนี้ครัวเรือนในระบบปรับเพิ่มขึ้นตามยอดการปล่อยสินเชื่อในส่วนดังกล่าว

นอกจากนี้ การแก้ไขปัญหานี้ของครัวเรือนที่ได้เป็นอย่างดีก็ต้องย้อนกลับไปดูแต่ปัญหาที่ต้นตอในระดับครัวเรือน โดยเฉพาะในด้านรายได้ ความรู้และวินัยทางการเงิน รวมถึงต้องดำเนินการเพิ่มเติมในอีกหลายๆ ส่วน โดยเฉพาะหนี้สินภาคครัวเรือนที่อยู่ในระบบ

ซึ่งศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่า ยอดคงค้างหนี้ครัวเรือนอาจขยับขึ้นไปที่กรอบประมาณ 16.4-16.5 ล้านล้านบาท ณ สิ้นปี 2566 คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 90-91% ต่อจีดีพี เทียบกับระดับ ณ สิ้นปี 2565 ซึ่งอยู่ที่ 15.9 ล้านล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 91.4% ต่อจีดีพี

เรามีมือสองข้าง
วันหนึ่ง ๆ ก่อนที่จะยกขึ้นไหว้ใคร
ต้องยกขึ้นไหว้พ่อแม่เราก่อน
ทศวรรษ ภูมีย์

แบบ พ.๒

หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน
ตามพระราชบัญญัติจดทะเบียน พุทธศักราช ๒๕๕๐

เลขทะเบียน **สส๖๖๒/ชธ๖๒**

หนังสือสำคัญนี้ออกให้ไว้เพื่อแสดงว่า สืบตรีศิวะพล จาริรัตน์ชัยกุล

เลขประจำตัวประชาชน ๓ ๑๐๐๕ ๐๑๐๕๘ ๗๔ ๙ เชื้อชาติ ไทย สัญชาติ ไทย อายุ ๓๗ ปี อาชีพ นักธุรกิจ

ถิ่นที่อยู่บ้านเลขที่ ๗๔๓/๓๗ หมู่ที่ - ซอย ซอย ซอยสิทธิ์ ๒ ถนน เสียบฯฝั่งเหนือ

แขวง / ตำบล หนองแขม เขต / อำเภอ หนองแขม จังหวัด กรุงเทพมหานคร

เป็น เจ้าของ หนังสือพิมพ์ชื่อ 249 สื่อออนไลน์

มีวัตถุประสงค์ เพื่อลงประกาศข่าวงานราชการและประกาศโฆษณาด้านธุรกิจและกฎหมาย รวมถึงเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านธุรกิจและกฎหมาย และข้อมูลข่าวสารทั่วไปทุกจังหวัด

ภาษาที่หนังสือพิมพ์จะออก ภาษาไทย

ชนิดของหนังสือพิมพ์ที่ออก เป็นแผ่น

ระยะเวลาที่ออกหนังสือพิมพ์ รายวัน

ชื่อสำนักงานของหนังสือพิมพ์ -

ตั้งอยู่ ณ ที่ - เลขที่ ๑๐/๑๒๘๗ หมู่ที่ - ซอย ซอย นวมินทร์ ๙๓ ถนน -

แขวง / ตำบล นวมินทร์ เขต / อำเภอ บึงกุ่ม จังหวัด กรุงเทพมหานคร

ชื่อสำนักงานของผู้โฆษณา -

ตั้งอยู่ ณ ที่ - เลขที่ ๑๐/๑๒๘๗ หมู่ที่ - ซอย ซอย นวมินทร์ ๙๓ ถนน -

แขวง / ตำบล นวมินทร์ เขต / อำเภอ บึงกุ่ม จังหวัด กรุงเทพมหานคร

ชื่อโรงพิมพ์ที่พิมพ์ บริษัท ๒๔๙ สื่อออนไลน์ จำกัด

ตั้งอยู่ ณ ที่ - เลขที่ ๑๐/๑๒๘๗ หมู่ที่ - ซอย ซอย นวมินทร์ ๙๓ ถนน -

แขวง / ตำบล นวมินทร์ เขต / อำเภอ บึงกุ่ม จังหวัด กรุงเทพมหานคร

หนังสือพิมพ์ฉบับนี้ สืบตรีศิวะพล จาริรัตน์ชัยกุล เป็นผู้พิมพ์

สืบตรีศิวะพล จาริรัตน์ชัยกุล เป็นผู้โฆษณา

สืบตรีศิวะพล จาริรัตน์ชัยกุล เป็นบรรณาธิการ

สืบตรีศิวะพล จาริรัตน์ชัยกุล เป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์

ออกให้ตั้งแต่ วันที่ ๓ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๒

(ลงชื่อ) นางสาวกมล คักดาเดช

(นางสาวกมล คักดาเดช)

ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ

พนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนการพิมพ์สำหรับจังหวัด กรุงเทพมหานคร